

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

ȘCOALA DOCTORALĂ
Istorie.Civilizație.Cultură
DOCTORAL SCHOOL
History.Civilization.Culture

Școala doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură” Simpozionul național

«Antichități preromane și romane.
Arheologie și istoriografie»
- In memoriam Alexandri Diaconescu -

PROGRAM

Joi, 26 mai 2022

Aula Ferdinand, str. Napoca nr. 11, et. 1

9.00-9.30

Cuvânt de deschidere: **Ovidiu Ghitta**, decanul Facultății de Istorie și Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

Cuvânt de deschidere: **Maria Crăciun**, directorul Școlii Doctorale „Istorie. Civilizație. Cultură”, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

Cuvânt de deschidere: **Marius Lazăr**, director executiv, Centrul de Studii asupra Orientului Mijlociu și a Mediteranei, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

Moderator: Eduard Nemeth (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul de Istorie Antică și Arheologie)

9.30-9.50

Adrian Ardeț (Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Academia Română, Filiala Timișoara), *Alexandru Diaconescu, vizionar și Magistru al arheologiei din Transilvania* (online)

9.50-10.10

Eugenia Beu-Dachin (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei), *Mumii în colecția egipteană a Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei*

10.10-10.30

Irina Nemeti (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei), *Imagini divine în colecția egipteană a Muzeului Național de Istorie a Transilvaniei*

10.30-10.50

Kövecsi Gerzson Ákos (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Periegheza epigrafică a lui Theodor Mommsen din Transilvania* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

10.50-11.10

Sorin Cociș (Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca), *Fibulele de tip Aucissa târzii. Tipologie, arie de răspândire, cronologie, modă*

11.10-11.30

Cornel Bucurenciu (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Metode moderne de stabilire a evoluției climei* (coord. științ. conf. dr. Eduard Nemeth)

11.30-11.50

Matyas Jozsef (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Urmele arheologice din fosta provincie Dacia în jurnalele de călătorie ale lui Torma Károly. Cercetările limesului sudic între Moldova Veche, Lugoj și Ulpia Traiana Sarmizegetusa* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

11.50-12.10

Maria Marton (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Un relief din colecția Téglás de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa* (coord. științ. prof. dr. Sorin Nemeti)

12.10-12.30

Szilágyi Orsolya (Muzeul Județean Mureș), *Societatea Medicilor și Naturaliștilor Maghiari și patrimoniul arheologic din Transilvania* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

12.30-12.50

Enrico Silverio (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Still on the nocturni Napocenses. Further topics for a discussion* (coord. științ. prof. dr. Mihai Bărbulescu) (online)

12.50-13.10

Barbocz Beáta (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Fragmente din istoria gepizilor* (coord. științ. prof. dr. Sorin Nemeti)

13.10-15.00 – pauză de prânz

Moderatori: Sorin Nemeti, Florin Fodorean (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul de Istorie Antică și Arheologie)

15.00-15.20

Florin Gogâltan (Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca), *Războiul în epoca bronzului. Aseziul mega-fortului de la Sântana-Cetatea Veche*

15.20-15.40

† **Alexandru Diaconescu** (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca), **Valentin Voişian** (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei), **Cornel Bucurenciu** (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), **Sorin Bulzan** (Direcția Județeană pentru Cultură Bihor), Alida Ozana Crișan (Universitatea Tehnică Cluj-Napoca), *Cercetări arheologice în incinta trapezoidală sau triunghiulară din "Area Sacra" de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa*

15.40-16.00

Cristian Găzdac (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca), *Vestul întâlnește estul! Moneda oficială vs. Moneda provincială. Caracteristici ale tezurării monetare în Balcani (sec. I-III p. Chr.)*

16.00-16.20

Ana Hamat (Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța), **Alina Streinu** (Muzeul Municipiului București), *Mitologii durabile. Geme antice cu reprezentarea lui Hercule, descoperiri arheologice și obiecte de colecție de pe teritoriul României* (online)

16.20-16.40

Lucia Carmen Ardeț (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Cultul lui Sabazius la Tibiscum* (coord. științ. prof. dr. Mihai Bărbulescu) (online)

16.40-17.00

Alexandru Flutur (Muzeul Național al Banatului), *Transhumanța și valorile romane din Banat* (online)

17.00-17.20

Paul-Florin Chiorean (Muzeul de Istorie Turda), *Locuirea civilă în municipiul Potaissa. Studiu de caz: „Valea Sândului”* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

17.20-17.40

Andrei-Cătălin Dîscă (Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Ploiești), *Prezența romană în bazinul Arieșului. Siturile arheologice și inventarul acestora* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean) (online)

17.40-18.00

Dan Deac (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău), *Două surse papirologice noi din Egiptul secolului al II-lea d. Chr.*

18.00-18.20

Andra-Cezara Comiati (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Materialul ceramic din castrul roman de la Gherla: de la importuri la ateliere locale* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

18.20-18.40

Alida Crișan (Universitatea Tehnică Cluj-Napoca), *Orașele împăratului Traian. O analiză comparativă* (coord. științ. conf. dr. habil. arh. Dan-Ionuț Julean) (online)

19.30 - Cina

Vineri, 27 mai 2022

Aula Ferdinand, str. Napoca nr. 11, et. 1

Moderator: Gelu Florea (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filosofie, Departamentul de Istorie Antică și Arheologie)

9.00-9.20

Szilamér Pánczél (Muzeul Județean Mureș), **Radu Zăgreanu** (Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud), *Monumente sculpturale de epocă romană din estul Daciei*

9.20-9.40

Radu Zăgreanu (Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud), **Adriana Stancu** (Complexul Muzeal Bistrița-Năsăud), *Noi monumente sculpturale din castrul roman de la Arcobara (Ilișua)*

9.40-10.00

Ștefania Dogărel (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Activități în castru. Studii de caz: Bologa și Potaissa* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean) (online)

10.00-10.20

Rada Varga (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Institutul STAR-UBB), *Identitate și apartenență de grup. Cazul batavilor din Dacia*

10.20-10.40

Alina-Ioana Piticar (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Viața femeilor din Pontul Vestic (sec. IV î.Hr. – IV d.Hr.)* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

10.40-11.00

Răzvan Postoș (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Instrumentarul metalic de iluminat din Dacia Porolissensis* (coord. științ. conf. dr. Eduard Nemeth)

11.00-11.20

Vlad Lăzărescu (Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca), *Fibulele „cu butoni în formă de ceapă” și „problema continuității”: o reconsiderare a evidențelor arheologice și a potențialului lor interpretativ*

11.20-11.40

Adrian Cătălin Căsălean (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), **Horea Pop** (Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău), **Cosmin Stemțan** (Teledyne Photon Machines, Bozeman, Montana), **Montana Pușcaș** (Terra Analitic SRL, Alba-Iulia), *O brățară din sticlă de tip Haevernick 15 descoperită la Șimleul Silvaniei – Observator. Contextul arheologic și analiza arheometrică* (online)

11.40-12.00

Marius Gheorghe Barbu (Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva), **Ioan Alexandru Bărbat** (MCDR Deva), **Costin Daniel Țuțuianu** (MCDR Deva), *Carierea de exploatare a andezitului și atelierul de confecționat râșnițe de la Almășu Sec, jud. Hunedoara* (online)

12.00-12.20

Ana Maria Stănescu (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Arhitectura sinagogilor antice. Origini, evoluție și criterii de identificare* (coord. științ. conf. dr. Florin Fodorean)

12.20-12.40

Sergiu Socaciu (Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Școala Doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură”), *Cultul zeiței Iunona în Dacia romană* (coord. științ. prof. dr. Sorin Nemeti)

12.40 – 13.00

Coriolan H. Opreanu (Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca), *O descoperire arheologică unică în Imperiul Roman: târgul de frontieră (commercium) de la Porolissum*